

Men om det vil lykkes det at hævde en virkelig videnskabelig Stilling, er mildest talt lidt tvivlsomt. Det synes dog at være noget naivt, at Tidsskriftet betegner sig selv som «videnskabeligt» og samtidigt angiver de Resultater, hvortil det vil lade sig føre af sine «videnskabelige» Undersøgelser. Tidsskriftet har sine Konklusioner fixe og færdige, endnu inden det er begyndt paa sine Undersøgelser! Men vi forstaa ikke den Videnskab, hvor Konklusionen drages, før Præmisserne ere givne.

Ogsaa Redaktionen af «Die Zukunft» har godt følt det Paafaldende i at træde frem «i et politisk Partis Navn» med et Tidsskrift, der gjør Krav paa «videnskabeligt» at «forsvare» (ikke blot «forklare») «Grundtrækkene i dette Partis Politik». I Spidsen for Tidsskriftet har den derfor stillet en Artikel, kaldet «Socialismen og Videnskaben», der skal bevise, at det vil kunne holde sig paa Videnskabens Standpunkt. Den «Orientering» og «Retsfærdiggjørelse», der her tilsigtes, har imidlertid ikke overbevist os. — Hefteets næste Artikel indeholder et Referat og tildels Kritik af P. F. Lundes Forslag til Arbejderspørgsmaalets Løsning. — Den tredje Artikel (ved Jules Guesde) forklarer de franske Socialisters Holdning lige overfor Regeringsforandringen af 16de Maj. «Videnskab» have vi ikke opdaget meget af i denne Artikel. — Endvidere indeholder Hefteet det første Afsnit af en længere Artikel (ved en «Dr. med.») om «Gewerbe-Hygieine». Der gives her Oplysninger om, hvad der i forskellige Lande er gjort for Arbejdersanitetstjenesten, samt en Paavisning af, hvad der burde gøres. Det er et interessant og betydningsfuldt Emne, der her er valgt. — Endelig slutter Hefteet med et Par Recensioner og Smaanotitser.

«Die Zukunft» vil udkomme to Gange maanedlig i et Hefte paa to Ark, tospaltet Lex.-Form. Blandt Medarbejderne findes bl. A. anført: J. Ph. Becker, Leo Frankel, Liebknecht, Malon, Rittinghausen, Most, C. A. Schramm, de Paepe o. s. v. En Artikel «om den danske Arbejderbevægelses Historie» findes bl. A. bebudet.

Die neue Gesellschaft. Monatsschrift für Socialwissenschaft. Herausgegeben von Dr. F. Wiede. Erster Jahrgang. Erstes Heft. Oktober 1877. Zürich.

Nok et nyt socialistisk videnskabeligt Tidsskrift, der dog vist vil blive ikke saa lidet forskjelligt fra det ovenfor nævnte.

Allerede Forordet antyder en højere Karakter. Det ny «Maanedsskrift for Socialvidenskab» vil, «i Overensstemmelse med Socialvidenskabens Maal, vise, hvorledes dennes Resultater

Men om det vil lykkes det at hævde en virkelig videnskabelig Stilling, er mildest talt lidt tvivlsomt. Det synes dog at være noget naivt, at Tidsskriftet betegner sig selv som «videnskabeligt» og samtidigt angiver de Resultater, hvortil det vil lade sig føre af sine «videnskabelige» Undersøgelser. Tidsskriftet har sine Konklusioner fixe og færdige, endnu inden det er begyndt paa sine Undersøgelser! Men vi forstaa ikke den Videnskab, hvor Konklusionen drages, før Præmisserne ere givne.

Ogsaa Redaktionen af «Die Zukunft» har godt følt det Paafaldende i at træde frem «i et politisk Partis Navn» med et Tidsskrift, der gjør Krav paa «videnskabeligt» at «forsvare» (ikke blot «forklare») «Grundtrækkene i dette Partis Politik». I Spidsen for Tidsskriftet har den derfor stillet en Artikel, kaldet «Socialismen og Videnskaben», der skal bevise, at det vil kunne holde sig paa Videnskabens Standpunkt. Den «Orientering» og «Retsfærdiggjørelse», der her tilsigtes, har imidlertid ikke overbevist os. — Hefteets næste Artikel indeholder et Referat og tildels Kritik af P. F. Lundes Forslag til Arbejderspørgsmaalets Løsning. — Den tredje Artikel (ved Jules Guesde) forklarer de franske Socialisters Holdning lige overfor Regeringsforandringen af 16de Maj. «Videnskab» have vi ikke opdaget meget af i denne Artikel. — Endvidere indeholder Hefteet det første Afsnit af en længere Artikel (ved en «Dr. med.») om «Gewerbe-Hygieine». Der gives her Oplysninger om, hvad der i forskellige Lande er gjort for Arbejdersanitetstjenesten, samt en Paavisning af, hvad der burde gøres. Det er et interessant og betydningsfuldt Emne, der her er valgt. — Endelig slutter Hefteet med et Par Recensioner og Smaanotitser.

«Die Zukunft» vil udkomme to Gange maanedlig i et Hefte paa to Ark, tospaltet Lex.-Form. Blandt Medarbejderne findes bl. A. anført: J. Ph. Becker, Leo Frankel, Liebknecht, Malon, Rittinghausen, Most, C. A. Schramm, de Paepe o. s. v. En Artikel «om den danske Arbejderbevægelses Historie» findes bl. A. bebudet.

Die neue Gesellschaft. Monatsschrift für Socialwissenschaft. Herausgegeben von Dr. F. Wiede. Erster Jahrgang. Erstes Heft. Oktober 1877. Zürich.

Nok et nyt socialistisk videnskabeligt Tidsskrift, der dog vist vil blive ikke saa lidet forskjelligt fra det ovenfor nævnte.

Allerede Forordet antyder en højere Karakter. Det ny «Maanedsskrift for Socialvidenskab» vil, «i Overensstemmelse med Socialvidenskabens Maal, vise, hvorledes dennes Resultater

skulle anvendes til Samfundslegemets størstmulige materielle, intellektuelle og moralske Fuldkommengjørelse». Det «skal vise, om dets ophøjede Motto:

Alle Menschen, gleich geboren,
Sind ein adliges Geschlecht,

kan blive til Sandhed, — det Digterord, som, anvendt paa det nuværende gamle Samfund, lyder som skingrende Haan». Men det «skal ogsaa med videnskabelig Sandhedskjærlighed hensynsløst tilintetgjøre enhver utopisk Forestilling, der mener, at det socialistiske ny Samfund vilde involvere den definitive Løsning af Menneskehedens problemet. Tidsskriftet vil tværtimod godtgjøre, at det ny Samfund kun er en højere Kulturepoke, ud af hvilken der atter vil fremgaa yderligere og højere Kultur-epoker, saaledes som vi paa analog Maade se det i Fortidens og Nutidens Kulturhistorie». Det lover, at det aldrig vil lægge an paa at blive en «Socialistbibel», og det har derfor udsendt sin Indbydelse til Medarbejde ikke blot til Tilhængere af en bestemt Skole, men ogsaa til socialistisk sindede Tænkere og Lærde af forskjellig Retning. Redaktionen har saaledes ansøgt om literær Medvirken baade Marx og Engels paa den ene Side, og Dühring og Schäffle paa den anden Side, saa vel som L. Büchner, Dietzgen, Douai, Dulk, Liebknecht, Most, Stamm o. fl. A.». Socialøkonomien vil, som Socialvidenskabens Hoveddisciplin, være Gjenstand for Tidsskriftets specielle Opmærksomhed; men ogsaa Socialfilosofiens og Socialvidenskabens andre Grene og Hjælpevidenskaber ville her blive behandledes.

Allerede det, at Tidsskriftet ikke vil forpligte sig til at forfægte en bestemt Skoles Anskuelse, og at det ikke søger at blive en «Socialistbibel», giver det Krav paa større Interesse; men hvad der endnu mere vil henlede Opmærksomheden paa det er: Navnet Schäffle. Den berømte Nationaløkonom, den tidligere østrigske Minister i Kompagniskab med Marx og Engels, med Most og Liebknecht! Hvad vil man sige dertil? Naar Schäffle tidligere indtog en, om end noget kritisk, saa dog hensynsfuld Holdning lige overfor Socialismen, — saa vakte allerede det Anstød. Nu har han uforbeholdent ladet sig indrullere blandt Medarbejderne ved et udpræget socialistisk Tidsskrift; nu vil han arbejde sammen med erklærede Socialister og Socialdemokrater! Det kan man kalde Mod; thi at han ikke vil faa Lov til at «dø i Synden», har han maattet sige sig selv.

Allerede til det første Hefte har Schäffle leveret et Bidrag, første Afsnit af en Artikel om «det naturlige Parringsvalg i det menneskelige Samfund». I Spidsen for Artiklen stilles den Betragtning, at den indre Revolution i Folkelivets aandelige og

materielle Betingelser før eller senere ogsaa vil nødvendiggjøre en Revolution af de ydre Former. Til Bestemmelsen af det «ny Samfund», der ikke vil udeblive, har Schaffle med Benyttelse af darwinske Synspunkter villet levere nogle Bidrag. At det «ny Samfund» ikke kan blive «en fuldkommen stridløs Tilstand af formløs Solidaritet og Broderlighed», udtaler han strax. Hans Arbejde har netop det Formaal at vise, «at den grundige Renoncieren paa denne utopisk-idealistiske Illusion kan forliges med den mest glødende Attraa efter og det mest klippefaste Haab om en social Reform». Hvorvidt og hvorledes det er lykkedes Forf. at vise dette, derom kan der først have en begrundet Mening, naar Afhandlingen er sluttet.

Ogsaa af Afhandlingerne: «Strømningen i Samfundet imod Socialismen» (af Dr. A. Dulk), «Arbejderbevægelsens Historie i Østrig» (af J. Most), og «den medicinske Videnskab og Socialreformen» (af Dr. A. T. Stamm) giver det foreliggende Hefte kun første Afsnit. Foruden disse Bidrag indeholder Heftet en kortere Notits om «det juridiske Studiums Halvhed», som enhver Nationaløkonom vil kunne billige.

Endelig meddeler Heftet en Artikel af Dr. Ludv. Büchner om «Nutidens videnskabelige Kjætterforfølgelser med Henblik paa de tyske Universiteters Fremtid». Det er den dühringske Affære, der har givet Anledning til denne Artikel. Den indeholder en meget skarp Kritik af de bestaaende Universitets-tilstande, og tilraader Dannelsen af fri Universiteter. Forf. stiller sig i den dühringske Remotionssag ganske paa Dührings Side og finder, at hans Udfald mod Universitets-tilstandene snarere have været for milde end for skarpe. Büchner har for sit personlige Vedkommende heller ikke Grund til at elske de bestaaende Universitetsforhold: han har ganske som Dühring været Gjenstand for «Udhungringsforsøg», for «Collegenneid» o. s. v.: for 22 Aar siden blev Büchner fordrevet fra sin Stilling som Privatdocent ved Tübingen-Universitetet. Han kjender altsaa af personlig Erfaring «Nutidens videnskabelige Kjætterforfølgelser», og han finder dem langt værre end de middelalderlige. Nutildags lægger man de videnskabelige Kjætttere paa en intellektuel og moralsk (og tildels materiel) Pinebænk, hvor de kan faa Lov at tilbringe deres halve Liv; Sokrates derimod havde snart tømt sit Giftbæger, og Giordano Brunos og Michel Servets Baal var snart udbrændt. Det middelalderlige Opbrændingssystem var i Virkeligheden «en halv Velgjerning» i Sammenligning med Nutidens raffinerede Marterredskaber!

A. P.